

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, iziml nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petiti-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

„Pranger“.

(Prosto predelano po „Slovenca“ št. 9. t. 1.)

Tam kjer politični boj postane osebni boj, tam je politična značajnost propadla. Oni stan, kateri pred svetom v svojem stanovskem, v duhovnijskem glasilu načeloma sramoti učitelje, grdi trgovce, denuncira uradnike, samo ker so drugega prepričanja nego klerikalci, ujeda se nam tako, da nima več pravice do javnega spoštovanja.

Časnikarsko tolovajstvo prve vrste, nekaj takega, kar se ne zgodi nikjer drugje, kakor med najpropalejšo poulično sodrgo, sta začela zdaj uganjati „Slovenec“ in „Novi List“. — Začel je delovati njihov „pranger“. Podivjanost te svojati je tolika, da je na svoj pranger postavila celo duhovnika, župnika Berčeta. Škof kliče v svojem zadnjem pastirskem listu: „Predragi, nikar ne pustite duhovnikov zaničevati sam na pusti, da njegovi duhovniki, njegovi zaupniki, v njegovih listih po krivici zaničujejo poštenega duhovnika, le ker se ni vtikal v volitve. In kaj šele počenjajo z učitelji! Vsak učitelj, ki ni klerikalec, pride z debelo tiskanim imenom v „Slovenca“. Tu se mu ostudno trga čast, naštevajo vse pregrehe, kar jih je kedaj storil in kar jih ni storil, in se javno proglašajo za sovražnika duhovskega stanu in katoliške vere, kot izdajalec in neznačajnež.

Ali je to mogoče kje drugje, kakor med klerikalnimi duhovniki? Ali je sploh kje kak izobražen človek, kak ud kateregakoli, količkaj časti vrednega stanu zmogel kaj tako podlo nesramnega početi, kakor ti klerikalni duhovniki, kateri bi imeli oznajevati vero lju bezni? Ali se dobi še kje v kulturni državi taka cinična frivolnost, kakor tiči v tem početju mož, kateri so postavljeni, da širijo bratstvo in ljubezen? Ali dobite kje kak stan, kateri bi v svoji sredi trpel take voditelje, ne da bi jih s studom ven vrgel? In duhovski stan, kateri ima poklic, skrbeti za izveličanje duš, je padel na tako stališče, na katerem se v bratski slogi lahko pozdravlja s pouličnimi barabami.

Ali se more imenovati ona država še kulturna država, katera trpi tako tolovajstvo v stanu, ki naj vzgaja verne kristjane, ljubeče sosede in zveste državljane? Ali vlada ne čuti, da mora ljudstvo začeti glasno klicati na pomoč zoper tako frivolnost v stanu, kateremu je prisiljeno izročevati svoje duše. Če država kaznuje onega, ki da drugemu klofuto, je dolžna, da tak škandal iz tega stanu odpravi.

Mi bomo skrbeli, da vse ljudstvo do zadnje kože izve, kako delajo klerikalni duhovni z liberalnimi učitelji, z liberalnimi trgovci in uradniki, kako pišejo oni, ki bi imeli učiti in širiti krščansko ljubezen celo o svojih najboljših stanovskih tovariših.

Tu se gre za izsiljevanje, za javno častikrajo, za očitno izpodkopavanje učiteljskega in državnega ugleda za očitni bojkot. Če država ne poseže vmes, bomo po naših poslancih poskrbeli, da se mnogo citatov iz „Slovenca“ in „Novega Lista“ in iz „Slov. Lista“ in tudi neke sodne stvari zvedo na merodajnem mestu. Mi primerjamo postopanje oblasti proti ostudni klerikalni gonji drugod in pri nas in upamo, da bo dobro če se ta primera enkrat obesi na veliki zvon.

Za zdaj pa smo navezani na svojo lastno moč. Somišljenike prosimo, naj povsod na shodnih gonjo klerikalcev proti liberalnim učiteljem, trgovcem, uradnikom in obrtnikom pojasnujejo, da bo ljudstvo vedelo soditi ravnanje klerikalcev. Tudi najpoštenjši, najmilojubnejši človek že ni več varen pred klerikalnimi napadi. Vsa cega, kdor ne gre z njimi čez drn in strn, napadajo, sramote in obrekujejo. Ko bi mi hoteli tako postopati, kakor ti ničvredneži, bi se lahko maščevali. Dobivamo že dlje časa poročila o smradljivih grdobijah duhovniških, a jih še nismo objavili, ker pribijamo take stvari le, kadar to zahteva javna korist. Lahko bi marsikaj pisali o duhovnikih, ki so pijani opravljali nedeljsko službo božjo, o zapeljivih deklet in ženah, o oskrunjevalcih otrok, toda naše stališče je, naj se take reči porabijo takrat, kadar to zahteva občna korist.

Toda načelne naše pomisleke proti takemu osebnemu boju, kakor ga vodijo z vso brutalnostjo in hudobnostjo klerikalci, bomo morali zadušiti, ako ta črna zalega ne postane ponižnejša. Samo kjer se odbija klin s klinom, se kaj opravi, in če klerikalci ne bodo odnehali, posegli bomo tudi mi po najskrajnejših sredstvih.

V Ljubljani, 17. januarja.

K položaju.

Iz Lvova poročajo, da je poljski poslanec David Abrahamowicz, ki je bil soglasno izvoljen od lvovskega veleposestva, izjavil svojim volilcem, da bo prva naloga poljskega kluba spričo naraščanja radikalnih elementov v državnem zboru skrbeti za to, da bo parlament za vsako ceno ohranjen, kajti najslabši parlament je boljši kot absolutizem. Poljski klub mora podpirati vsako stranko, ki je pripravljena pomagati, da se vrnejo zopet normalne parlamentarne razmere. Krakovski „Nowi Reformi“ poročajo z Dunaja, da se hoče vlada posvetovati glede predsedništva, ker dr. Fuchs nekaterim strankam ni po volji. Dr. Engel je izjavil, da so govorice o odstopu Rezeka brez podlage ter da o kakem nadomeščanju ni bilo z njim doslej nobenega govora. „N. fr. Pr.“ je še nedavno pisala, da bodo vesti o različnih krizah pred sestankom parlamenta rastle kot gobe po dežju. Slučaj Rezek-Engel je že taka goba.

Parlamentarne stranke po volitvah.

V par dneh bodo državnozbornske volitve končane, a že danes je možno podati bilanco parlamentarnih strank. Čehi so izgubili sicer le jeden mandat, toda izgubili so vsled pridobitev agrarcev in narodnih socialcev jednotnost svoje politične organizacije. Vendar češka delegacija v narodnem oziru ne bo nastopala v parlamentarnem boju nič slabše. Slovenci so izgubili koroški mandat. Krščanski socialisti so izgubili, če tudi se prišteje k njim še tirolske mladoklerikalca Schöpperjeve smeri, 5 mandatov ter so omejeni na Dunaj, nekatere nižjeavstrijske kmetijske občine ter na jeden mandat na Štajerskem in na jeden mandat v Predarliskem. Katoliška nemška stranka je izgubila šest mandatov,

med temi Ebenhochovega in Dipaulijevega Nemška napredna stranka je izgubila 7 mandatov ter jih ima le še 29. Svoje izgube na Češkem je mogla z uspehi na Moravskem, Tirolskem in Nižje Avstrijskem le deloma popraviti. Mauthnerjeva skupina je malone docela izgubila. Socialno-demokratska stranka je izgubila tretjino svojih mandatov ter se je rešila le deloma z uspehi na Nižje Avstrijskem. Ustavoverni veleposestniki so pridobili 3 mandate ter imajo sedaj 31 poslancev. Nemška narodna stranka je pridobila 7 mandatov. Schönererjanci so imeli doslej 8 poslancev; sedaj jih imajo 21. Izmed teh jih imajo samo na Češkem 19, po jednega na Nižje Avstrijskem in v Šeziji. Močnejša se vrmeta tudi poljski klub in klub Italijanov. Radikalne nemške stranke so se torej pomnožile na škodo konservativnih in klerikalnih. Sovražniki Slovanov pridejo v parlament še močnejši kot so bili doslej. Avspicije za delovanje parlamenta so torej prav slabe.

Vojna v Južni Afriki.

Z južnoafričanskega bojišča se poročajo nov uspeh Burov. 2000 mož močan kor Burov je zasedel Clamwilliam v Kaplan-diji. Spričo sedanjega položaja vojne se čita pač kot ironiziranje samega sebe angleška vest v „Times“, da je šel Adrian Hofmeyer, burski odličnjak, ki je šel pred kratkim dejal, da se je prava vojna z Angleži šele začela, po želji lorda Kithenerja v Pretorijo, da ondi Bure prepriča, kako brezupen je njihov boj in kako velikodušni so mirovni pogoji Angležev. „Daily Mail“ poroča, da je v okolici Matjesfonteina pristopilo veliko število Afrikanderjev k Burov. Blizu Matjesfonteina stoji velika četa Burov. Iz Sindneya poročajo, da je v zadnjih dneh mnogo kolonialnih vojakov pobegnilo, ker so se ball odpeljati se v Južno Afriko. Višji poveljnik je zategadelj izdal ukaz, da bo vsak dezertar zaprt posej dve leti. Pri Belfastu so ujeli Buri 60 mož, med temi je bilo 40 ranjencev. 12. t. m. so Buri napadli objednem Kaalfontein in Zuurfontein postajo. Napad je uprizorilo 600 mož pod poveljništvom Hansa Bothe. Tudi železniško in brzojavno zvezo so porušili. Dva vlaka iz Pretorije sta mogla priti le do Kaalfonteina in do po-

LISTEK.

Izdajalsko srce.

Angleški spisal Edgar Poe.

(Konec.)

A strahotni vpliv tega nevidnega pajčolana je bil vzrok, da je stavec občutil, dasi je ni videl niti čul — da je občutil navzočnost moje glave v svoji sobi.

Ko sem čakal že dolgo časa potrpežljivo, da stavec zopet leže, odločil sem se naposled, da malo — samo prav malo dvignem zaklon svetilke. In dvignil sem ga, odmikajoč ga počasi sproti — tako polahko, da si tega ne moreš predočiti — dokler ni skočil iz tesne špranvice jeden, jedincati blede trak, tanek, kakor nit pajčevine ter se ni zasvetil na starčevem jastreb-skem očesu.

Bilo je odprto, široko, široko odprto, a mene je popadla besnost, ko sem zagledal to strašno oko. Videl sem ga povsem jasno — motno modrino z ono gnusno zavesico, vsled katere je zadržtel mozek v mojih kosteh; obraza ali telesa starčevega nisem videl, ker sem nameril kakor po

nekem nagonu lučni žarek prav natančno le na ono proketo mesto.

A tedaj — ali ti nisem že rekel, da ono, kar imenuješ ti blodnjo, ni nič drugega nego izvanredna ostrina mojih čutil? — tedaj, pravim, tedaj so začela moja ušesa nakrat zamolkel, tih in hiter glas — nekako tak, kot je tikanje ure, ako jo zaviješ v mehko volno. I ta glas sem spoznal dobro. Bilo je to starčevo srce, katero je utripalo. To je razpalilo moj gnjev, kakor podneti zvok bobna v vojaku hrabrost.

A tudi sedaj sem še ostal miren. Jedva sem dihal. Svetilka je visela nepremično v moji roki. Nadaljeval sem, da je žarek luči brez prenehanja razsvetljeval starčevo oko. Mej tem se je peklenško utripanje srca ojačilo še bolj. Z vsako minuto je postajalo hitrejše in glasnejše. Starčev strah pa je moral biti izvanredno velik. Trkanje je postajalo glasnejše, povem ti, z vsako minuto glasnejše — me li razumeš dobro? Omenil sem ti že, da so bili moji živci vznemirjeni; tak sem pač. A sedaj, v glubi dobi noči, sredi strašne tišine te lesene kože, je vzbujal ta nenavadni hrup toliko grozo v mojem srcu, da je nisem mogel več prevladati. Ostal sem

še nekaj minut miren, toda to trkanje je bilo vedno glasneje, glasneje! Mislim sem, da mora počiti starčevo srce. A v onem trenutku me objame nov strah — kdo od sosedov bi lahko čul ta ropot! Ni drugače — starcu je odbila poslednja ura. Z divjim krikom otvorim svetilko ter skočim v sobo. Stavec je zakričal, a samo enkrat — samo enkrat. Kakor bi trenil z očesom, sem ga potegnil s postelje ter vrgel nanj težko odejo. Ko je bilo to gotovo, sem se veselo nasmehnil. Nekaj časa je utripalo srce z zamolklim glasom, toda za to se nisem brigal, — to se ne more čuti akozi zid. Naposled je pa utripanje prestalo. Stavec je bil mrtev. Dvignil sem odejo ter pregledal truplo. Da, bil je mrtev, popolnoma mrtev. Položil sem svojo roko na njegovo srce ter jo držal na njem nekoliko minut. Kri v žilah ni tekla več. Bil je mrtev. Njegovo oko me ne bo mučilo več.

Ako me še vedno smatraš blaznikom, tega gotovo več ne boš storil, ko ti opišem, kako oprezno sem skrtil mrtvo telo. Noč se je odmikala, toda delal sem brzo — in brez ropota.

Odtiral sem tri deske od tal starčeve sobe ter vrgel telo v ono luknjo. Potem

sem položil deske nazaj — ali tako lokavo da nikogar oko — niti starčevo — ne bi moglo opaziti kake napake. Vode nisem potreboval, ker ni bilo v vsej sobi nika-kega madeža — niti ena kaplja krvi ni iztekla. Na to sem pazil posebno.

Ko sem izvršil to delo, je bila štiri ura — zunaj je bilo temno kakor o polnoči. Prav tedaj, ko je ura odbila, pa sem začul trkanje na vratih. Šel sem doli, da odprem, brez vsakega strahu, — česa se mi je bilo treba bati sedaj? Prišli so trije ljudje, kateri so mi dejali zelo prijazno, da so uradniki redarstva. Eden sosedov je čul ponoči krik v hiši; porodila se mu je sumnja, da se je storil kak zločin; prijavil je stvar policiji, a uradniki so bili poslani, da preiščejo hišo.

Nasmehnil sem se — česa naj bi se bal? — ter sem pozdravil gospodo. Dejal sem, da je krik prihajal od mene, da sem ponoči v sanjah zavpil. Omenil sem, da je stavec odpotoval na kmeta. Potem sem peljal svoje posetnike po vsej hiši ter jih prosil, naj preiščejo vse — dobro preiščejo. Naposled sem jih odvedel v njegovo sobo. Pokazal sem jim vse njegovo imetje, dobro spravljeno in nedotaknjeno. V za-

staje Oliphant Fontaina. Dalje nista mogla radi Burrov. Poveljnik Beyer je prekoračil v soboto železniško progo pri Kaalfonteinu ter odmarširal s svojimi Buri proti vabodu. Rudnike pri Johannesburgu so zasedli angleški vojaki, katere je Kitchener sedaj pomnožil še z 250 možmi. Lord Kitchener poroča: Zeerust so Buri napadli zjutraj 14. t. m. Gordon in Plumer sta imela pri Krügersdorpu z Buri boj. 7. t. m. so Buri vohodno Standertona vzeli Angležem 100 glav goveje živine. Iz Durban poročajo 12 t. m., da je več burških oddelkov vdrlo v deželo Zulov. Pri Ventersburg-Roadu (južno Kroonstadu) stoji Philipp Botha z veliko vojsko. „Daily Mail“ poroča, da so Buri pri Rhenosterkopu napadli angleški transport ter vozili 12 vozov. Sprematvo se je udalo. Poroča se še več malih praek, v katerih so nastopali Buri povsod agresivno in z veliko bojevitostjo, med Angleži pa vlada zmešnjava in malodušnost.

Dopisi.

Iz Bele Krajine, 15. januarja. Na sveti večer ob polnočnici so baje neki fantje blizu farne cerkve ali pred cerkvijo vriskali. To bi bilo — kot dejanje — k večjemu motenje nočnega miru in nič drugega. Toda župnik v Podzemlji je bil drugih misli, naročil je županu, da naj fante, ki so baje vriskali, polovi. Župan je res šel po žandarje in prišel z njimi v hišo Klepca, kjer je sin Jure, prišelši od polnočnice že v postelji ležal. To je bilo nekaj po polnoči. Župan je zaukazal žandarjema, da fanta aretujeta in ženeta v zapor v Metliko. Jure Klepec jim je rekel, da ni vriskal, da je bil med polnočno službo božjo v cerkvi, da ni nič kriv. Toda župan je ukazal, da ga morata odgnati. Na to so ga oklenili v železje. Fant je prosil, da ga naj ne oklepajo, ker bode sam rad šel z žandarji. Župan je pa ukazal, da ga naj uklepejo in odženejo. To se je zgodilo. Žandarja sta ga uklenila, obe roke skupaj in ga tirala potem v drugo vas Mlako, kjer so uklenili še jednega fanta in potem so šli v vas Boršt nazaj, uklenjeni, kakor razbojniki. Tam sta čakala z drugim žandarjem še dva druga uklenjena fanta. Potem so jih zvezali vse štiri skupaj z verigami in so jih gnali v velikem mrazu, božično noč v Metliko, kamor so dospeli ob 5. uri zjutraj. Tam so jih zaprli, ker niso vedeli, kaj so storili, toda ko je prišel oče Klepec na božični dan k sodniji in je povedal, kako je s to zadevo, so fante takoj izpustili. Te dni so iz Bele Krajine odpeljali v Ljubljano trije kmetje nekega kmeta, ki je znorel. Ima versko blaznost in kriči zmeraj: „dominus vobiscum“. Tega reveža so z vrvmi zvezanega do Novega mesta pripeljali. V našem ljudstvu je še vera, da je v kakem umobolnem človeku sam hudič se nastanil. Čuda, da ga niso v železje okovali, kakor v srednjem veku. Tema, huda tema je še pri nas. Spremljevalci tega revčka so pravili, da je imel pri slednjih volitvah na glasovnici zapisanega Pfeiferja. Nekdo pa mu je to ime prečrtal in zapisal Globočnika. Na to ga je vzela duhovenska oblast v roke tako, da je

nosu svojega zaupanja sem prinesel stole v sobo ter poprosil uradnike, naj bi se odpočili tu od svojega posla, a sam sem postavil v divji drznosti svoje popolne zmage stol na ono mesto, pod katerim je počivalo truplo moje žrtve.

Uradniki so bili pomirjeni. Moje početje jih je uverilo, da je vse v najboljšem redu. Bil sem posebno dobre volje. Oni so sedeli ter začeli malenkostne razgovor, jaz pa sem jim veselo odgovarjal na njih vprašanja. Toda, ni trajalo dolgo, ko sem začutil, da mi bledé lica; in želel sem, da bi uradniki odšli. Glava me je zbolela, a v ušesih mi je nekako zazvonilo, toda še vedno so sedeli in še vedno so govorili. Zvonjenje v ušesih je postajalo jasnejše — prestalo ni, še jasnejše je bilo; začel sem se živahnejše razgovarjati, da bi pregnal ta občut, toda prestal ni, razvil se je še bolj, dokler nisem naposled izpoznal, da ti glasovi ne prihajajo iz mojih ušes.

Nedvomno sem zelo prebledel, a govorico sem še vedno nadaljeval — še hitreje in z močnejšim glasom. No, oni zvok je bil vedno močnejši — kaj naj storim? Bil je to zamolkel, tih in hiter glas — nekako tak, kakoršno je tikanje ure, ako jo zaviješ v mehko volno.

kmet zblaznel. Naši kmetiki župani so reveži, če so v rokah naših duhovnikov. In koliko jih je, kar jih ni! Naše duhovenstvo je neomikano! Strašni politični boj podivja neomikanca. Posameznosti sadnjega volilnega boja nam podajajo strašne alike. Ako se podivjanosti duhovenstva skoraj meje ne postavijo, se bo treba posameznemu lotiti silobrana. Podali amo zgoraj slučajja, ki razjasnita naš položaj.

Naša mladež, ki je po večjem v izgoji našega duhovenstva, je razdivjana. Kar se zove pravoverstvo v teh fantih, ni dosti vredno. Proti ljudski šoli hujška duhovnik. Ljudje so revni, rabijo svoje otroke za delo, šola ne more čudežev delati. Ljudska šola zamore malo dobrega storiti, če se proti nji ščuje, kakor pri nas. Krščanski nauk! Pri jednem ušesu notri, pri drugem ven. Mladiči-duhovniki imajo popoludanski krščanski nauk; mladeničem in dekletom pridigujejo pred deseto mašo navadno mladi duhovniki, redkokdaj starejši. Ta nauk se izgubi. Lahko se reče, da v večini naših kmetških okrajev kmetško ljudstvo v pojmovanju veronauka še ni dosti prekoračilo meje pogankega zamorca. Naše ljudstvo moli leseno podobo kakega svetnika ali svetnice, kakor kliče zamorec malike na pomoč. Ne 1000 kmetških fantov in deklet ne razume jedra Kristove vere. Vse, kar se verstvo zvati ne zamore, je neka odzunaj pobeljena stvar, notranjost ne ve nič o tej veri. Brezmiselno se moli rožni venec, brez miselno sto in sto očenašev.

Naše ljudstvo je brez nauka. Nekaj pisati in brati in drugih koristnih reči se mladina že nauči v šolah, a še to pozabi pozneje. Lahko se reče, da je še polovica Slovencev — analfabetov. Ves trud učiteljstva je zastoj. Duhovnik sproti razdira, kar je učitelj gradil. In temu duhovniku pomaga revež kmet sam. Zdjaj pa nastopa duhovnik še kot državna oblast, župan pa ga uboga. Reva je. Kaj naj se z bikom bode? Neumen je tudi, ker ne ve razločevati kompetence o kazenskih stvareh, in ne pozna svojih pravic. Policijsko svojo moč da županu v roke, in ta izvršuje potem kazensko oblast. Orožniki pa ubogajo. Ti bi morali vedeti, kaj je prepevanje fantov. Ti bi se morali prepričati o kakem hudodelstvu, predno oklenejo poštene fante ter jih peljejo v zapor. Kak nedolžen je tudi vmes.

Tako se vzgaja ljudstvo, če dobi katoliški duhovnik moč nad ubogo kmetijo v krepilje! Državna oblast pa mora molčati, če ta duhovnik v vladi mogočno sedi. Argumentira se: župan je kot policijska oblast meje svojega delokroga prekoračil, župana je kaznovati. Politična oblast ne bo mezinca ganila. Župnik in župan si roke meljeta. Če potem fanti pravni čut, — dosti ga nimajo, kje bi ga tudi dobili, — popolnoma zgubé, kaj je na tem! Kaj je tudi na tem, če ljudstvo sploh nima v sebi časti, če mu ne pride v misli, kaj je sloboda hiše, sloboda človeka.

Tako je bilo tudi pred letom 1848. Gremo nazaj v te čase. Slovensko svobodoljubje, ali vidiš, kako gorostasno delo te čaka! Tu moraš še abc vsake izomike ljudstvu pripraviti, predno hočeš rešiti kmeta iz krutih rok duhovništva!

Zapiralo mi je sapo — a uradniki ga še niso čuli. Govoril sem hitreje, govornil sem ognjeviteje, toda ono trkanje je bilo vendar le še močnejše. Dvignil sem se ter začel prepričati radi malenkosti, kričal sem in živo mahal z rokami, no, ropot je bil vsejedno hujši. O Bog, kaj naj storim? Usta so se mi zapenila, — začel sem bežeti — začel kleti. Pograbil sem stol, na katerem sem sedel ter butnil z njim v deske tal, ali ropot ni potihnil, marveč bil je vedno silnejši. Postajal je glasnejši — glasnejši — glasnejši! A ti ljudje so se vedno jednako mirno razgovarjali in se smejali. Je li mogoče, da ga niso čuli? Najvišji Bog! — ne! ne! Čuli so! — slišali so! — vedeli so! — rogajo se mojemu strahu! — tako sem si mislil, in tako mislim tudi še sedaj. No, kakor je že bilo, vse je boljše nego ta agonija! Karsibodi, vse je lažje prenesti nego to roganje. Nič več nisem mogel gledati tega hipokritičnega smeha. Začutil sem, da moram krikniti ali umreti — a sedaj — zopet — čuj! — glasnejše! glasnejše! glasnejše! glasnejše!

„Lopovi!“ sem siknil, „ne hlinite se! Priznavam čini! — dvignite deske! — tu, tu! — to je utripanje njegovega gausnega srca!“

Iz Sevnice, 15. januarja. Sevnicačarji smo mirni, dobrohotni ljudje, razumemo se s človekom, bodisi tem ali onim, ako vidimo, da je značajan in da so interesi cellega trga tudi več ali manj njegovi interesi. To zahtevati dolžni smo posebno od tukajšnjih uradnikov. Žalibože, da imamo med nami nekega slepca, ki to našo dobrohotnost nikakor ne upošteva in misli, da je kot postaje načelnik tudi načelnik vseh tržanov, koji se mu imajo v vsakem oziru pokoriti. A moti se ta mož, naj rohni po svoji pisarni svojim podložnim uradnikom nasproti še tako močno s svojim „ich werde diesen sobon zeigen“ — namreč Sevnicačanom — mi se ga le ne boimo, dokler pravo pot hodimo, saj so drugi še višji kakor on! To se naj ta mož, gospod Juvan zapomni, da kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce!

Ne bodemo Vam naštevali posameznosti, koje naj bi značile ošabnost, pristranost in robotost v uradu in izven urada tega gospoda, zapeljalo bi nas to predaleč, samo to Vam javimo, da zahtevamo mi Sevnicačanje naj se slavna generalna direkcija južne železnice enkrat malo pobriga za tega imenitnega gospoda in naj nas reši netaktnega, nepravilnega in robatega obnašanja tega gosp. načelnika, mi bodemo slavni generalni direkciji jako hvaležni. Toliko za danes o tem gospodu. Mislimo, da bode s tem sl. generalna direkcija dovolj opozorjena in prišla malo to stvar preiskat — gradiva je preobilo.

Z Notranjskega, 15. januarja. (Še drug odgovor dopisniku „Slovenca“ šte. 296. z dne 28. dec. 1900). Neki človek znanega stanu, ki je v polupretklem času se še posebno srečnega čutil v narodno napredni družbi in veselo zabavljaj čez svoje stanovske brata, izvolil je z znanim namenom o meni pisati stvari, ki ne odgovarjajo resnici. Dopisnik prične odstavek, zadevajoč mene, tako-le: Zelo imenitna napredna prikazen (se pač vidi, da mož nemško misli) je F. Školar. Potem pravi, da sem navadno zelo skop. Čujte, to je treba, da vé ves Izrael! Pa vendar je imelo njemu zelo podobno človeče pri meni cel mesec hrano zastoj! Dalje laže dopisnik, da sem bil ob volitvah čudo radodaren. Naj mi vendar pove, komu sem kaj dal ob volitvah? Če sem pa pred več leti poučeval par dečkov, ki so bili name njeni iti v srednje šole za mesečnih 80 novčičev v posebnih urah, to pač ni vredno vlačiti v časopis. Pa tudi to ni nič posebnega, da mi je dal nekoč mož, kojemu sem napisal par trgovskih pisem, za polič vina. S tem se še ne more trditi, da moja „zakotna pisarna“ zelo plodonosno cvete. Jaz sem si tiste krajcarje za privatni pouk pošteno zaslužil in nisem s tem mena nič škodoval kmetu. Pač pa je kmetu škodoval nekdo drugi, ki si je znal s svojim prilizovanjem pridobiti od posestnikov za vzitek lep travnik, na kojem zraste vsako leto za 50 gl. sena. Pove naj mi vendar dopisnik, ali pomaga isti človek več kmetu, ki zastoj uživa kmetov travnik ali pa tisti, ki poučuje par mesecec privatno nekoliko dečkov, izmed katerih jih je zdaj že nekaj na srednjih šolah? Da jaz nisem nikogar obsodil v kako globo, ker bi mi bil kdo mimogrede kaj zamrmral, ve vsako otroče, ker je kaznovanje upornih starišev stvar višje šolske oblasti. Tudi nisem jaz nikdar proti nikomur se izrekel, da se naj vera iz šole od strani, in da bi dopuščal zbog tega škofove zavode. Tukaj se je prijatelj zopet grdo lagal. Končno moram popraviti še zadnje obrekovanje, da bode stvar odgovarjala resnici. Pred več leti je res pulilo nekoč par večjih učenk kake tri dni pred šolskim poukom v veži neko zimnico v družbi moje soproge, katera jim je pa dala za to malo uslugo vsaki par jabolk in kos kruha. Ker je „Slovenčev“ dopisovalec komaj dobro leto pri nas, mora vedeti, da ni modro pobirati okrog klepetuljastih bab dvomljive vrednosti starih lažij in polniti ž njimi predale časopisov.

Slednjič mu pa moram vendar priznati, da sem resnično 5 latinskih šol obiskoval, če tudi ne 20 let; a dovršil sem na vse to še c. kr. učiteljske in to je za me dovolj, če prav smo mi, ki nismo videli lemenata od znotraj, po njegovih nazorih — bedaki. — Pa še to: Prepričan naj bode, da bi vedel i jaz napisati o njem za njega in njegov stan malo častnih, a

resničnih stvari, da sam tako niakotnega značaja.

Fedor Školar.

Iz Boštanj, 14. januarja. V najlepši cvetosti, 21 let stara, prominola je po dolgem mučnem bolehanju v pondeljek 14. t. m. v Boštanju gospica Eleonora Račić hči občeznane in spoštovanega g. nadučitelja Alojzija Račića v Boštanju! — Bila je vzor dobrotelosti in ljubeznivosti in priljubljena čez vse pri vseh, koji so jo poznali.

Prezgodaj je pač odišla ta roža narodnih deklet v večni raj. Bodi ji lahka zemljica in blagi spomin!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. januarja.

— Osebnosti. Stavbni pristav v Kranju g. Ivan Jaksche je imenovan drž. inženjerjem. — Poštar v Radovljici g. Fran Pavlošič je povišan v 1. razreda 3. stopnjo. — Poštni poduradnik v Novem mestu g. Fran Srebotnjak je na lastno prošnjo premeščen v Ljubljano. Za poštne poduradnike 3. plačilne vrste so imenovani poštni ekspedijentje gg. Fran Štrukelj v Ljubljani, Matevž Grahar v Kopru in Jakob Skala v Ljubljani. Za poštne ekspedijente so imenovani gg. Fran Jamar in Anton Demjevič v Opatiji, Josip Kraker v Trzinu, Anton Podgornik v Gorici in narednik Fran Kramar v Novem mestu.

— Ludovik Ravnikar. † V visoki starosti 73 let je umrl danes ponoči umirovljeni deželnosodni svetnik gosp. Ludovik Ravnikar. Pokojnik, jeden najodličnejših preiskovalnih sodnikov, je bil vedno zvest in neustrašen narodnjak. Bodi mu zemljica lahka!

— Šusteršič toži. Dr. Šusteršič tožil je dra. Slanca radi tega, da mu je rekel „osla“. Ko je dr. Slanc izvedel, da Šusteršič toži, vprašal je pred pričami (ker se ni spomnil, kaj je v volilni agitaciji govoril in s kom je kaj govoril), v težbi kot prič navedena dva moža, kaj je z njima govoril. Tomaž Mervar, grobokob v kapiteljski službi, je izjavil, da je njega in drugo pričo, Kozoglav, dr. Slanc vprašal 12. decembra, če sta že volila, da sta odgovorila, da že. Dr. Slanc je rekel na to: „Kaj sta volila, sta menda Šusteršiča volila, takega volita, — osla, — ko ne vesta koga.“ Druga priča, Kozoglav pomagajoč Mervarju, je dru Slancu rekel, da je le-ta dejal: „Menda sta Šusteršiča volila! Osla.“ — Obe priči sta dru Slancu izjavili, da ne vesta povedati, ako se je beseda „osla“ tikala dra. Šusteršiča. Na to je dr. Slanc pisal dru Šusteršiču, kaj je izvedel od prič ter mu izjavil, da njega ni mislil imenovati osla, ampak navedeni dve priči. Čez 4 dni potem je bila obravnava. Obe navedeni priči sta pri obravnavi izpovedali, da je dr. Slanc njima rekel: „take osle volita“. O tem, kar sta pred 4 dnevi dru Slancu povedala, ti dve priči pri obravnavi nista hotela ničesar več vedeti. Kozoglav, katerega otrokom je dr. Slanc boter, je pred obravnavo dru Slancu rekel, da je Mervarja in njega prošt dr. Elbert pred užitvijo tožbe izpraševal o tem, kar je dr. Slanc z njima govoril in da mu je Mervar rekel, da ne vesta, če se je beseda „osla“ njiju ali Šusteršiča tikala. Pri obravnavi sta pa tudi rekla, da dr. Slanc besede „Šusteršič“ ni rabil. Ker se je vzelo, da je dr. Slanc vedel, da dr. Šusteršič kandidira, in ker so le pred sodiščem podane izpovedbe prič veljavne, se je dr. Slanc obsodil zaradi besede „osle“ v denarno kazen. Omenjeno bodi še, da ti dve klasični priči nista vedeli, koga sta volili. Možja sta sama povedale, da sta oddala listke, kakor jima jih je popisal vikar Watzl. V volilni agitaciji so krščanske duše grda obrekovanja širile mej kmeti o naših agitatorjih, posebno pa o dr. Slancu Temu in dr. Romihu agitacijsko delo oteškočiti, bilo je glavno delo farovškega časopisja in šolanah somišljenikov istih pred volitvami. Da zabeležimo le jedno teh zverinskih obrekovanj duhovščine: Dr. Slancu je umrl pred 5 leti jedini sin. Pri pogrebu so bili trije duhovniki. Soseščani so šli mnogoštevilno za pogrebom tega ljubega fantka. Tudi nekateri kmetje so prišli. Znana krščanska kanalijsa je pred volitvami mej kmete tole raztrosila: „Dr. Slanc je imel jedinega sina in dal ga je, kakor psa, ponoči brez duhovnika zagrebati.“

— Elbertovo maščevanje. Iz Novega mesta se nam piše: Zdjaj je pričel prošt

Elbert strašno sodnijsko gonjo proti njemu nasprotnim agitatorjem. Hoče se prav kristjansko maščevati. Ako bode to častno za njegove agitatorje, razskrila nam bode obravnava, v kateri bomo natančno poročali. Tudi za njegove stanovske kolege zna postati prav častna, kajti odprli bomo širšemu svetu neko tukajšnjo hišo in nje skrivnosti, katere smo dosedaj iz raznih človeških razlogov zamolčali. Ta hiša, ki je nad mestnim mlinom (na Capovem bregu) videla se bode — po celi Sloveniji in svet bo marsikaj zvedel kar smo sedaj radi miru in sramote zamolčali. Le delajte pot, po kateri se bode „vierspännig“ vozili — v javnost.

— **Zadnji akt afere Turk-Kmetič.** Našim čitateljem je pač še v spominu, kako gonjo so pričeli pred par meseci klerikalci zoper občinskega svetnika ljubljanskega, g. Josipa Turka, češ, da je njihovega pristaša Jurija Kmetiča iz Trzina v Štrukljevi gostilni brez vsakega povoda pobil s steklenico, oziroma s stolom in prstanom ter teško ranil. Štefe in Kregar sta se peljala v Trzin h Kmetiču ter ga prisilila do ovadbe. Dr. Šusteršič je koval in vlagal zoper g. Turka gorostasne obdolžitve, klerikalci pa so širili po svojih listih in agitatorjih grozne vesti o ranah Kmetičevih ter namigavali, da je Turku gotov Žabjek, če ne celo Gradiška. No stvar se je zasukala drugače ter v polni luči zopet jedenkrat pokazala skrajno lažnjivost klerikalcev. Na podlagi podatkov preiskave je državno pravdnistvo tožilo g. Turka — prestopka prekoračenja dopustnega silobrana, in celo tega prestopka bil je obtoženec dne 14. p. m. na I. instanci, danes pa tudi na vzklicni instanci popolnoma oproščen. Sodišče je namreč spoznalo, da se je g. Turk le pravično in v zakonitih mejah branil pijanega razgrajalca Kmetiča, in da zapriseženi izpovedi zadnjega ne gre nobena vera, ker je ta izpovedba v kričečem protislovju z izpovedbami vseh popolnoma neprizadetih prič. Klerikalnega poštenjaka Kmetiča je sploh le njegova takratna pijanost rešila obtožbe zaradi kričevanega pričevanja. Da je bil v to pričevanje naravnost zapeljan, na tem pač noben poznavalec naših razmer ne bo dvomil. Na današnji razpravi zastopal je Kmetiča dr. Brejc, kot substitut dr. Šusteršiča, gosp. Turka pa je branil dr. Triller. — Rado vedni smo le, jeli bodo sedaj „Slovenec“ e tutti quanti vrnil g. Turku čast, katero so mu kradih cele mesece. Dvomimo, zakaj sv. Liguori tega ne uči!

— **Sličica z volilnega shoda v Rovtjih pri Sv. Lenartu nad Selcani.** Klerikalci govori: „Možje! Jaz poznam v Železnikih nekega trgovca. Njegova žena mi je pravila, da mož popoldne za „malco“ poje „eno pohano piško“ in popije pol literčka vina. Zvečer pa jesti ne more, ker je presit, pa spije zopet kacega pol literčka. Možje! Ali bi ne bili tudi vi zadovoljni, če bi vam vaše žene vsak dan spekle eno piško in če bi spili par litrčkov vina? Preljubi kmetje! To vse gre za kmetov denar.“ — Ta sličica je primerna za tiste trgovce, ki trobijo v klerikalno trobento, da si jo denejo v zlat okvir in obesijo na najbolj vidno mesto.

— **Iz Št. Ruperta na Dolenjskem** se nam poroča: Kakor smo čuli iz zanesljivega vira, je imel naš dušni pastir župnik Janez Mrvec 15. t. m. radi svoje agitacije, odnosno radi kolportáže agitacijskih listkov pri c. kr. okrajni sodnji v Novem mestu kazensko obravnava, pri kateri je bil poleg svojih štirih sodrugov, namreč cerkovnika, župnijskega hlapca in še dveh drugih, krivim spoznan in obsojen na sila milo denarno kazen 10 K. Seveda se je čutil župnik Mrvec vzpričo vsega svojega agitacijskega delovanja popolnoma nekričnega, ko ga je c. kr. sodišče obsodilo v sicer ne preobčutljivo kazen in se je „ne dolžni mož“ vsled tega baje oglasil ter izročil zadevo ljubljanskemu kazenskemu zagovorniku Ivanu Vencanju, kateri slednji naj ga reši madeža, kojega mu je nevedoma provzročila Blaznikova tiskarna v Ljubljani oziroma pristaši njemu nasprotnega luteranstva in Fran Povše. Pač bi bilo svetovati g. Mrvcu, da si poišče zavetišče rajše pri dr. Šusteršiču, kateri bi zamogel v pomoč in obrambo svojega varovanca poklicati kar „sv. Duha“.

— **Pogorel** je pri volitvi iz tržaške trgovinske zbornice bivši primorski namestnik baron Rinaldini. Moč se je na

vse načine trudil, da se dokopije državno-sborakega mandata. Izstopil je celo iz društva „Austria“, ki je bilo nekako pod njegovo patronanco ustanovljeno kot zbirališče avstrijsko mislečih elementov v Trstu in kjer so združeni večinoma uradniki in pristopil nekemu laškemu društvu, kateremu načeluje Attilio Hortis, zaštopnik pete kurije tržaške, ali vse to ni nič pomagalo. Trgovska zbornica je vzlic vsemu pritisku iz „Lloyda“ izvolila dosedanega poslanca Basevija in vsiljivega Rinaldinija posadila pred prag.

— **Koncert gospice Maje markize Strozzijske** se je vršil včeraj zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“. Vdeležba bi bila lahko boljša, saj je gđ. Strozzijska mlada, velesimpatična in rutinirana pevka velikega daru ter prelepih zmožnosti. S svojim skromnim nastopom je mahoma pridobila poslušalce, ki so jo sprejeli z gromkim ploskom. Vsporeda njenega koncerta ne bomo ponavljali, ker smo ga že priobčili. Gđ. pevka pa se je pokazala v vseh točkah koloraturko izvrstne šole. Ljubzeznivega, v vseh registrih lepo izglajenega glasu. Njeni trilčki so dovršeni, njeno fraziranje fino in zlasti njeni pp so eksaktni. Gospica Strozzijska je pela z izborno vokalizacijo v italijanskem, slovenskem in francoskem jeziku ter žela za vsako pieco buren aplavz. Gđ. pevka je hčerka slavne hrvaške dramske umetnice gospe Strozzijske. Nedvomno se popne tudi gđ. Maja po lestvi uspehov do ugleda materinega na polju umetnosti! G. profesor Procházka je zaigral na klavirju troje koncertnih točk ter se izkazal zopet sijajnega tehnika in celega umetnika. Njegova virtucnost je žela takisto mnogo priznanja. Oktet ad hoc je prav točno in fino zapel dvoje čveterospevov ter sta se v samospevih odlikovala gosp. Lileg in gosp. Kersnik. Koncert je bil jako lep ter se ga je vdeležilo naše najboljšo občinstvo.

— **Redni občni zbor ljubljanskega „Sokola“** se je vršil včeraj ob dobri udeležbi članov, katere je pozdravil starosta dr. Tavčar s toplimi besedami. Poročilo tajnika namestnika J. Nollija — iz katerega prijajimo poglavitne točke jutri ob širneje — se je vzelo z odobrenjem n. znanje. Istotako poročilo blagajnika Pavla Skaleta in načelnika dr. V. Murnika o telovadbi. Ojbrile so se nekatere spremembe pravil, ki se objavijo, ko jih potrdi dež. vlada. Zapisnikarjem občnega zbora je bil imenovan br. Simon, overovateljema br. Anderwald in Rohrman, skrutinatarjema br. Franke in Stricelj in revizorjema br. Fr. Čuden in Rohrman. Starosta je bil vsklikom jednoglasno izvoljen dosedanji starosta dr. Ivan Tavčar, kojemu so vsi člani burno izražali svoje priznanje, istotako je bil voljen z vsklikom dosedanji podstarosta dr. Jos. Kušar. V odbor so bili izvoljeni: dr. V. Murnik, Ferdo Krsnik, Avg. Jagodic, J. Noll, Pavel Skalč, Al. Vernik in dr. Fr. Tomišek, ter O. Terglav, ki vstopi v odbor, ko vlada potrdi pravila. Po izvršenih volitvah se je zaključilo zborovanje, ki je bilo povsem stvarno in mirno. In tako naj ostane tudi naprej!

— **Za slovensko trgovsko akademijo** je zložila rodoljubna družba v gostilni „pri roži“ sto kron. Ta požrtvovalnost nas izredno veseli. Naj bi našli naši vrli narodnjaki obilo posnemovalcev!

— **Nemško uradovanje za slovenske stranke.** Pred kratkim je neki metliški tesarski mojster zaprosil pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Črnomlju koncesijo za izvrševanje tesarskega obrta. Dobil je od c. kr. glavarstva v Črnomlju z običajnimi pogoji to koncesijo: bilo je te pisave 1 1/2 strani a v — nemškem jeziku! Ta revni tesarski mojster nemškega jezika nezmožen, hodil je od hiše do hiše in prosil, da mu naj kdo razloži kako pisanje je dobil. Moral je celo nekoliko v krcmah zapiti, da je izvedel, kaj mu je glavarstvo pisalo. Konečno se je ta tesarski mojster obrnil do načelnika obrtne zadrage, naj mu ta pove kaj mu naznanja okr. glavarstvo. Bivši glavar gospod Orešek je vendar strankam reševal vloge v slovenskem jeziku, sedaj pa se dela skoro vse v nemškem jeziku. To je več kakor čudno! Slavno uredništvo blagovoli slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju v listu „Slovenskem Narodu“ na ta nedostatek, kateri žali vsakega domorodca, opozoriti.

— **Umetniška razstava v Zagrebu.** Razstava slovenskih umetnikov, Čeha Mu-

che in Hrvata Crnčića je dobro obiskovana. „Agram. Tagblatt“ poroča, da je poset razstave trajno dober. „Društvo hrvatskih umjetnika“, ki je to razstavo priredilo, se bavi že danes z novim načrtom. O Veliki noči bo namreč v Zagrebu zopet razstava, katere se vdeleže tudi češki umetniki iz društva „Manes“.

— **Prvi občni zbor „ženskega telovadnega društva“** v Ljubljani vršil se bode dne 19. januarja t. l. ob 5. uri popoldne v telovadnici učiteljskega na Rešjevi cesti. Dnevni red je tale: 1. Poročilo pripravljalnega odbora in sprejemanje članov. 2. Volitev starostke, njene namestnice, načelnice, 6 odbornic, 2 namestnic in 2 pregledovalk računov, 3. Posamezni nasveti.

— **„Zagorski Sokol“** ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih g. P. Weinbergerja, s sledečim vopredom: 1. Nagovor staroste 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni nasveti.

— **Narodna Čitalnica v Celji** priredi, kakor smo že poročali, dne 20. t. m. to je prihodnjo nedeljo in sicer v veliki dvorani „Narodnega doma“ plesni venček. — Ker se posebna vabila ne razpošiljajo, vabi odbor tem potom vse častite člane in druge slovenske goste, da se v mnogo brojnem številu venčka udeleže. Upamo, da nas bodo častiti zunanji udje in gostje, kakor po navadi, tudi letos s svojim pohodom počastili. Nečlani plačajo 1 krono. Ker je mladina že plesne vaje tako pridno obiskovala, ker je odbor skrbel za šopke in bo svirala cela „Narodna godba“, smemo pričakovati prav sijajnega večera.

— **Učiteljsko društvo za celjski in laški kraj** ima za l. 1901 naslednji odbor: Armin Gradišnik — Celje, predsednik; Frančišek Kranjc — Celje, predsednika namestnik; Ivan Kvac — Šmartin v r. d., tajnik; Frančišek Voglar — Celje, arhivar; Rajko Vrečer — Št. Peter v s. d., povodnja; Anton Petriček — Žalec, odbornik in Zinka Kovačič — Pietrovče, odbornica. — Društvo je naročnik „Ljubljanskemu Zvonu“ ter član „Šolski Matici“, Slovenski Matici in „Glasbeni Matici“.

— **Slovensko pevsko društvo „Vranska Vila“** na Vranskem ima v nedeljo, dne 20. januarja t. l. ob 4. uri popoldne v društveni sobi svoj letošnji občni zbor z običajnim vsopredom.

— **Akademično tehnično društvo „Triglav“** v Gradcu. Slavnost, katero priredi akad. tehn. društvo „Triglav“ ob priliki petindvajsetletnici v Mariboru, se ne vrši, kakor se je pomotoma javilo, 3. svečana, ampak v soboto 2. svečana. V redni občni zbor tega društva bode dne 19. januarja ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih z običajnim vsopredom. Gostje dobro došli!

— **Jugoslovanski klub „Slovenske Besede“** na Dunaju (I. Bäumerstrasse 7) priredi v soboto 19. t. m. ob 8. uri zabavni večer s plesom. Redni sestanki (jour fixe) vsak četrtek.

— **Glas iz občinstva.** Na postajališču „Tavčarjev dvor“ na Kamniški železnici je razmeroma prav živahen osební promet, a vendar ni v čakalnici nobene peči. Storiili so se sicer že koraki, da se napravi peč, a doslej se to ni moglo izposlovati, in mora čakajoče občinstvo slej ko prej zmrzovati. To gotovo ni v redu, in je železi, da se temu naredi konec.

— **Skoro bi se bili zadušili.** Na Rimski cesti so počile plinove cevi in je plin vdaril v pritlična stanovanja Premkove hiše, kjer stanujeta stranki Franchetti in Lau. Člani teh rodbin bi se bili danes ponoči skoro zadušili, če bi se ne bili pravočasno zbudili in opazili nevarnost, v kateri so bili. Vsi so bili že omočeni in vsem je že prihajalo slabo. Na lici mesta se je vršil ogled in se je sedaj potrebno odredilo, da je dobil v zemlji nabrani plin odtok.

— **Poneverjenje.** Premogarski hlapec J. K. je svoji gospodnji M. K. poneveril 68 kron, katere je dobil za premog in je pobegnul.

— **Izgubljene stvari.** Na poti od Mestnega trga do Vodnikovega je izgubila neka dama torbico, v kateri je bilo več denarja.

— **V Ameriko je odpotovalo** z ljubljanskega kolodvora v minolem letu 1563 oseb. Mladeničev, ki so hoteli pobegniti v

Ameriko, da bi se odtegnili vojaški dolžnosti, je bilo aretiranih 72.

* **Volilni humor.** Ko je propadel general nemške katoliške stranke dr. Ebenhoch, deželni glavar Gorenje Avstrijske, so izdali njegovi politični nasprotniki tole: Durchfalls-Anzeige. Vom allertiefsten Schmerze gebeugt, geben die Unterzeichneten allen clericalen Gesinnungsfreunden und Verwandten, insbesondere der tschechischen und polnischen Verwandtschaft, sowie der gesinnungsverwandten christlichsocialen Sippschaft die erschütternde Nachricht von dem Durchfalle ihres innig geliebten Sohnes, des „eminenten Mannes mit dem herrlichen Programm“, respective Partei- und Landeshauptlings, beziehungsweise Ministercandidaten, des Pane (!) Fredi Strebenhoch, gewesenen bemoosten Advocatur Aspiranten und Intriganten auf der politischen Bühne Oesterreichs, welcher am 11. Jänner 1901 nachmittags, nach kurzem aber heftigen Wahlkampfe an Stimmenmangel, unselig enttäuscht, im Industrialbezirke Wels durchgefallen ist. Die politische Hülle des theueren Verblichenen wurde sofort in selbstgegrabenen Grabe (Abtheilung für die politische Todten der clericalen Partei) zur hoffentlich ewigen politischen Ruhe bestattet. Die Lamentationen werden in der clericalen Presse abgehalten werden. Kranzspenden dankend abgelehnt. Wels, am 11. Jänner 1901. Für die tieftrauernd Hinterbliebenen: P. Greiter prov. Verweser der Pfarrhofpartei. Das „Todtenamt“ wird heute abends mit grossem Orchester und freudebräusenden Grabreden in der Volksfesthalle abgehalten werden.

* **Anarhisti proti Milanu?** Iz Bukarešta poročajo, da je dala ondi dunajska policija zapreti 18 oseb radi anarhistične zarote proti razkralju Milanu. Večino zaprtih oseb pa je morala bukareška policija izpustiti. Milan si dela pač — reklamo, da ga svet ne pozabi docela!

* **Dva slikarja utonila.** Na jezeru Schwillow sta se drsala 14. t. m. berlinska slikarja Froberg in Wonde v družbi neke dame. A led se je vdrl in slikarja sta padla v vodo ter utonila. Dama so rešili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. januarja. Kranjski dež. predsednik baron Hein je bil danes v avdijenci pri cesarju.

Dunaj 17. januarja. Cesar je danes v posebni avdijenci sprejel rumunskega ministrskega predsednika Karpa.

Dunaj 17. januarja. V gorenje-avstrijskem veleposestvu izvoljeni opat Schachinger hoče baje odložiti mandat, da pride dr. Ebenhoch v drž. zbor.

Dunaj 17. januarja. Schönerer razglašča, da nemški radikalci ne ustanove pravičnega kluba, nego združitev vseh nemškommislečih poslancev. Kdor ni za gibanje „Proč od Rima“, se sprejme k večjemu kot gost. Vsak član bo moral podpisati reverz, s katerim se zaveže, da bo deloval za pristop Avstrije k Nemčiji, in da bo pobijal vsako vlado, ki se temu upira. Stranka se tudi izjav lojalnosti ne bo vdeleževala, dokler bo taka vlada na krmilu.

Praga 17. januarja. „Politik“ poroča, da hoče dvorni svetnik Šukljaj iti v pokoj.

Berolin 17. januarja. Poljski poslanci so v včerajšnji seji državnega zbora provzročili veliko razpravo radi zatiranja Poljakov v Nemčiji. Minister za notranje zadeve in učni minister sta izjavila, da bo vlada nadaljevala začeto delo, dokler iz Poljakov ne napravi Nemce.

London 17. januarja. Ministrski predsednik lord Salisbury je imel v trgovski zbornici v Nordhamptonu govor, v katerem je rekel, da nihče ne more vedeti, kaka presenečenja se še zgodijo v bližnji prihodnosti na političnem polju. Salisbury se je izrekel, da radi pridobitve kake dežele se ne izplača voditi vojno.

London 17. januarja. Buri so 16. t. m. zavzeli Aberdeen, ki leži 60 milj južno od Grafreinesa.

Poslano.

Ko sem dné 12. t. m. po opasni operaciji ozdravljen zapustil uzorno deželno bolnico kranjsko, ni mi bila prilika mila, posloviti se in srčno zahvalo izreči onim, kojih učenost, spretnost, dobrohotnost in prijaznost so mi vtrdile zaupanje ter me rešile smrtne nevarnosti, zato izrekam — aledeč svojim čutilom — (138)

Javno zahvalo

gospodom: dr. Štajmerju, primariju; dr. Jenku, asistentu; in dr. Orašnu, sekundarju v deželni bolnici v Ljubljani.

Ivan Wissel

magaciner o. kr. drž. železnice v Divači.

Ustna voda Dentol

z novim antiseptikom.

15 kapljic na kozarec vode. Cena 1 K.

Dobiva se pri (18-4)

zobozdravniku dr. E. Frlanu.

Umri so v Ljubljani:

v deželni bolnici:

Dne 10. januarja: Ivan Maru, črkostavec, 42 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m. Srednji srčni tlak 750-0 mm.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Visina oblakov v m
16	9. zvečer	743.4	-7.6	sl. svzhod	jasno	00
17	7. zjutraj	742.1	-12.5	sl. jzhod	megla	00
	2. popol.	741.1	-3.3	sl. sever	jasno	00

Srednja včerašnja temperatura -7.4°, normale: -2.5°.

Dunajska borza

dne 17. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.30
Skupni državni dolg v srebru	98.15
Avstrijska zlata renta	117.25
Avstrijska kronrska renta 4%	98.25
Ogrska zlata renta 4%	117.—
Ogrska kronrska renta 4%	92.2
Avstro-ogrskne bančne delnice	1713.—
Kreditne delnice	661.50
London vista	240.57 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.65
20 mark	23.53
20 frankov	19.16 1/2
Italijanski bankovci	90.70
C. kr. cekini	11.34

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2

menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4% od dne vloge do dne dviga, 2% rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

izplača tudi večje svote brez odpovedi. (11-14)

Zunanjim vlagateljem

so na željo poštne hranilnice položnice na razpologo v svrhu poštne proste vpošiljatve zneskov.

Najudaneje podpisani si usoja s tem ponuditi od čisto sveže došle pošiljatve

garantirano pristen cognac

od

F. Courvoisier & Curlier v Cognac-u

v najboljših znamkah, posebno za rekonvalescente, kakor ne manj svojo priznane najboljše asortirano (2452-8)

zaloga specerijskega blaga

po najnižjih cenah priporočati, in prositi za častita naročila, katera bodo vedno skušali najbolje izvršiti.

Z velespoštovanjem

Karol Planinšek.

Naznanilo in priporočilo.

Uljudno naznanjam sl. p. n. občinstvu, da sem prevzel z današnjim dnem

trgovino z moko

tukaj na Dolenjski cesti št. 4, (pri Ribču)

koja je do sedaj obstala pod tvrdko Josipina Lavrenčiča. To trgovino bodem vodil od sedaj naprej združeno s specerijskim blagom.

Prosim sl. p. n. občinstvo, zlasti one iz Dolenjske in Iške strani, da mi ohrani dosežanje zaupanje, obljubjuoč, da bodem vse svoje moči posvetil v to, da se bodem s solidno in ceno postrežbe tega zaupanja vrednega izkazal.

Makso Lavrenčič

trgovec na Dolenjski cesti št. 4, (pri „Ribču“).

(96-2)

Potrni najglobejše žalosti naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem tužno vest, da je Bogu vsomogočnemu dopadlo, da je bil v boljše življenje poklican naš iskreno ljubljni soprog oziroma oče, stari oče, brat, tast, zet, svak in stric, gospod

Ludovik Ravnikar

c. kr. deželno-sodni svetnik v pokoji

ki je preminul danes po noči ob 12. uri po daljnem trpljenju, previden s sv. sakramenti za umirajoče v 73. letu svoje dobe.

Zemski ostanki dragega rajnika se v petek, dne 18. t. m. ob 9/3. uri popoldne prepeljejo iz hiše žalosti, Gledališki trg št. 5 na pokopališče pri sv. Krištofa in tam polože v lastnem grobu k sadnjemu počitku.

Sv. maše zažadnice se bodo brale v cerkvi Marije oznanjenja.

Pokojujka priporočamo v brunen spomin vseh. (140)

V Ljubljani, 17. januarja 1901.

Marija Ravnikar, soproga. — Kristina Ravnikar, hči. — Fran Ravnikar, c. kr. davkar; Aleksander Ravnikar, c. kr. dež. sodni svetnik; Gabriel Ravnikar, sinovi. — Fran Ravnikar, deželni knjigovodja v pok.; Nikolaj Ravnikar, c. kr. sodni pristav v pok.; Rajmund Ravnikar, uradnik severno-zahodnje železnice, bratje. — Julija Steiner, dvornega svetnika soproga, sestra. — Marija Ravnikar roj. Müller; Klara Ravnikar roj. Wratsche, snahi. — Vsi vnuki. Venci se na pokojnikovo željo hvaležno odklanjajo.

Zahvala.

Presrčno zahvalo izrekam vsem prijateljem in znancem za udeležbo pri poslednjem potu preljubljene mi sestre, gospospodične

Marije Budnar

upraviteljske c. kr. glavnega poštnege in brzojavnega urada v Gorici

posebno pa se zahvaljujem za mnogobrojne kra. ne vence gospodom c. kr. poštnim uradnikom, gosp. dičnam kolegincem, zlasti pa gospospodični Antoniji Milauc v Gorici, ki se je med boleznijo in ob smrti izkazala kakor blaga prijateljica.

V Ljubljani, 17. januarja 1901.

(141) **Janko Budnar.**

Prodajalna

na najlepšem prostoru z veliko zalogo vsakovrstnega perila in storjenih oblek kakor tudi drobnine se pod ugodnimi pogoji takoj odda.

Več se poizve pri upravnistvu »Slovenskega Naroda«. (111-2)

Kompanjon

z vložko 2000-3000 gld., kateri so na hči zavarovani, trgovinsko izobražen, se takoj vsprejme za dobro trgovino s specerijami in pridelki in z zalogo piva. Plača stana poleg provizije. (137)

Ponudbe pod: „Dobra eksistenca 3000“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

Vabilo
domači plesni veselici

katera boče

v soboto, dné 19. januarja t. l. v gostilnici pri Vospernig-u v Gospodskih ulicah štov. 3.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K obilni udeležbi vabiva častite goste in posnate najuljudneje

(135-1) **Jakob in Marija Vospernig.**

Predivo

kakor tudi

vse druge deželne pridelke

kupuje najdražje

Anton Koleno

trgovec v „Narodnem domu“ v Celji.

Kdor ima veliko prediva, naj naznani sadnjo ceno in množino. (117-3)

Ces. kr. avstrijsko državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka Franzensfeste. — Ob 11. uri 15 m dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Poštna upraviteljica se išče.

Vstop s 1. februarjem. Ponudbe naj se pošljejo na „Poštni urad Banjaloka na Dolenjskem“. (134-1)

V najem ali na račun se odda takoj za več let

pekarija in gostilnica

v Radovljici pri Pernusu na glavnem trgu. Najemniki se vabijo na ogled in pogovor. (121-3)

V najem

se dajo začeti s 1. majem 1901 v Kapi- teljskih ulicah h. št. 3

lep konjski hlev, skladišče, pód in šupa.

Natančneje v hiši št. 3 na Poljanski cesti, I. nadstropje. (139-1)

Krajevni agenti se iščejo.

Ponudbe pod „Platzagent“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (129-2)

VABILO

plesni veselici

katero priredi

Ivan Godec, gostilničar na Žabjeku št. 3

v nedeljo, dné 20. januarja 1901.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Vstopnina prosta. Godba na lok.

Za dobre pijače in jedila kakor točno postrežbo je najbolje skrbjeno.

K obilnemu obisku uljudno vabi

(136-1) **Ivan Godec.**

Velefino surovo maslo

prve planinske mlekarke zadruga

priporoča

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Istotam: (12-13)

Fina narezana svinjska gnjat, angleški Victoria-Punsch-Extrakt, izborna zaloga finega vina.

Odvetnik

Dr. Fran Tominšek

dovoljuje si naznaniti, da je otvoril svojo odvetniško pisarno

v Ljubljani, na Bregu št. 20

ter jo pridružil odvetniški pisarni gospoda dr. V. Krisperja v Ljubljani. (105-3)

Gg. ženini in neveste!

Priporočam svojo največjo in najboga- tejšo, občeznano veliko izbero vsakovrstne zlatenine in srebrnne v secesiji, posebno

lepe

poročne prstane

prave švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck) in najboljše živalne stroje vse to po najnižjih cenah in z jamstvom.

Vabim na obilni obisk in ogled z vsem spoštovanjem (101-2)

Fr. Čuden,

urar in trgovec, Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Z jamstvom od 1-5 let.